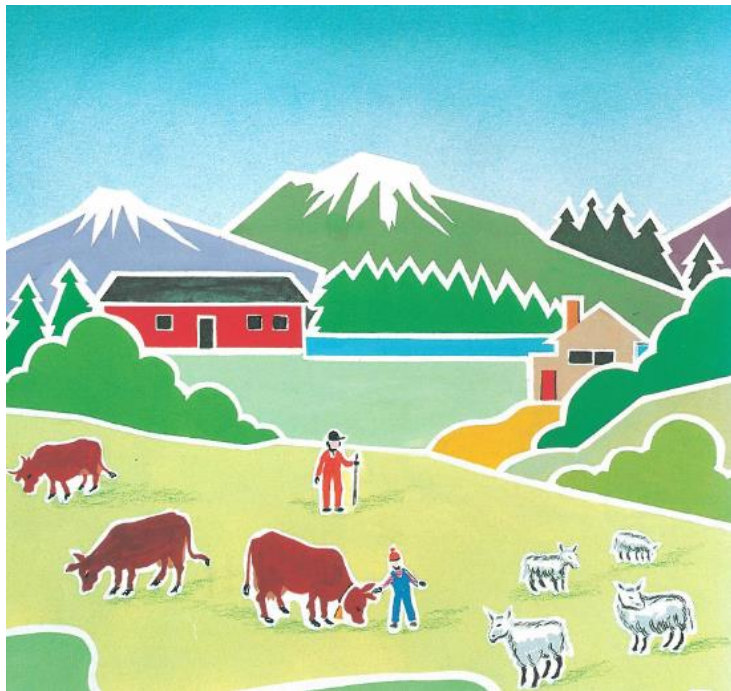

OVER SKIGARD`N

Utgiver: Landbruksforvaltningen i Folldal kommune
Enhet for Teknisk, Landbruk og Utvikling
Nr. 3/2017 september

Landbruksforvaltningen i Folldal Kommune

Åpningstid Mandag-Fredag kl 09.00 -14.30.

Adresse: Gruvvegen 7, 2580 Folldal, Telefon 62 49 10 00,

postmottak@folldal.kommune.no www.folldal.kommune.no

Landbruk i Folldal kommune på nettsida på:

<http://www.folldal.kommune.no/3850.3842.Landbruk.html>

UTSENDELSEN: Hovedregel i offentlig forvaltning skal være elektronisk utsendelse. Av den årsak sender vi ut Over Skigard`n **kun** på e-post til alle som har kjent e-post adresse for oss, samt legger ut på [www.folldal.kommune.no](http://www.folldal.kommune.no). *Meld gjerne fra flere e-post adresser om det ønskes at flere tilknytt garden skal motta Over Skigard`n (barn, kårfolk, ektefeller eller samboere, ansatte, andre interesserte etc.)*

KOMMENTAR FOR EGEN REGNING

v/jordbrukssjef Bjørn Gussgard

Antar at høsten er travel for de fleste. Det er mye som skal på plass og mye som skal gjøres i løpet av noen travle uker, i blant mere enn en rekke over. Og Folldal ligger høyt til fjells. Plutselig en dag vil vi våkne til snøvær eller mange kuldegrader – og da er det som vi sikkert alle har erfart en del ting det er for seint å få gjort. Nok en gang oppfordres alle som må tømme gjødsellagre før vinteren til å gjøre jobben i god tid, slik at vi slipper kjedelige saker med brudd på regelverket med spredning av gjødsel på frossen mark. Ikke glem at oktober ofte har vært en vintermåned i Folldal.

Høsten 2017 er det nye frister for søknader om tilskudd. To meget viktige datoer er 1. oktober som er siste frist for søknad om generelle miljøtiltak og 15. oktober som er siste søknadsfristen for å søke produksjonstilskudd. Se mere informasjon om dette på de neste sidene. Vær oppmerksom på at det ikke vil være mulig å søke etter fristen. Nett tilgangen kan svikte siste dagene. Eller datamaskina du har hjemme kan finne på «noe ekstra krøll på egen hånd» i siste liten. Absolutt alle oppfordres derfor til å legge inn søknadene i god tid før siste frist. Legg deg gjerne til en vane at du søker ei uke før fristen, da risikerer du ikke å tape titusener eller hundretusener av kroner på et teknisk problem. Skulle nok ha ønska meg litt mere mulighet for å hjelpe den som har glemt en frist eller har dataproblem i siste liten, men slik er det ikke. Nå er det datasystemenes absolutte regler som styrer enten en liker det eller ikke.

Landbruksprosjektet vårt går mot slutten. Pr nå er det bestilt 40 individuelle veiledningspakker, i tillegg til aktiviteten³ vi har hatt på faggrupper og fellesmøter. Og da er nok midlene vi har fått i tilskudd disponert. Det foregår mange prosjekt i Nord Østerdal samtidig, og en del av de involverte veilederne har dessverre hatt lange ventelister. Det beklages at noen har måttet vente litt for lenge. Fullføring av en del av veiledningspakkene vil derfor fortsatt pågå utover høst og vinter. En meget høy andel av aktive bønder har deltatt på en eller flere av aktivitetene i landbruksprosjektet – vi takker for det. Nå gjenstår oppsummering av prosjektet sammen med styringsgruppa, og selvsagt oppfølging på at veiledningspakkene som er bestilt kommer i mål.

Til slutt en liten kjepphest: Det foregår mye positiv satsning i landbruket i Folldal, og det er vi glade for. Ikke glem at det er mangfoldet som gir den beste utnyttelsen av ressursgrunnlaget. Det viktige er at alle tar utgangspunkt i egne interesser, egne kunnskaper og eget ressursgrunnlag. Man kan lykkes på ulike måter, og med ulike konsept. Det gjelder i forhold til både størrelse på drifta og driftsgreiner en satser på. Det er heller ikke automatikk i at det alltid lønner seg å være størst mulig. Men det må selvsagt være realisme og gode regnestykker i bunnen av alt.

MELD INN ENDRINGER I GÅRDSKART SOM FØLGE AV NYDYRKINGER ELLER ANDRE FORHOLD

Fra 2017 er som kjent endringer i telledatoer og søknadsfrister for produksjonstilskudd. Det er nå 1. oktober som er telledato for arealtilskudd og med søknadsfrist 15. oktober. Det er en forutsetning for å få arealtilskudd at arealet ligger riktig i gårdskart.

Grunnet risiko for snø vil det kunne bli vanskelig å befare endringer i dyrka arealer sist i oktober eller i november. Det bes derfor om at dere melder inn til kommunen så fort som mulig endringer i dyrka arealer som følge av nydyrking, endringer i status mellom fulldyrka, overflatedyrka og innmarksbeite eller andre ting som gir endringer i gårdskart. Vi vil deretter gjennomføre befaringer i september og første halvdel av oktober.

PRODUKSJONSTILSKUDD PR 01.10 2017 DEL 2

Det nærmer seg frist for å søke på del 2, produksjonstilskudd i jordbruket og tilskudd til avløsning ved ferie og fritid. Søknadsfristen er 15. oktober (telledato 1. oktober). Det kan søkes på: Tilskudd til avløsning ved ferie og fritid for 2017, husdyrtilskudd, tilskudd til økologisk areal og husdyr, tilskudd for bevaringsverdige husdyrraser, areal- og kulturlandskapstilskudd, tilskudd til dyr på beite, tilskudd til dyr på utmarksbeite, driftstilskudd til melkeproduksjon, driftstilskudd til spesialisert kjøttfeproduksjon. Pluss registrere dyr som gir grunnlag for avløsertilskudd og tilskudd for grovfôrareal.

Søknadsfristen er absolutt og det finnes ikke muligheter til å levere inn søknad etter at søknadsfristen har gått ut. Dispensasjon fra søknadsfristen kan kun gis i helt spesielle tilfeller.

I tillegg er det en etterregistrerings-frist 10. januar, for utgifter/opplysninger du får etter 15.oktober og fram til 31.desember. Etterregistreringsfristen gjelder for bla: Avløserutgifter og dyr som er sanket fra utmarksbeite. Tilskuddet for søknadsåret 2017 utbetales så i februar 2018. Det vil si en utbetaling pr. år mot tidligere to utbetalinger.

VÆR TIDLIG UTE MED Å SØKE

Landbruksdirektoratet har utviklet et nytt elektronisk søknadsskjema, som ble brukt for første gang ved søknadsomgangen på mai. Dette innebærer at søknadsskjemaet ser annerledes ut og at det vil ha noen nye funksjoner. Jord du leier vil trolig ikke stå preutfylt i søknadsskjemaet denne søknadsomgangen her og du må inn på gårdskart for å finne riktig areal. Dette vil medføre at du må bruke mer tid på å finne fram riktige opplysninger. Det er kun arealer som ligger godkjent i gårdskart som det kan søkes tilskudd på.

Vi anbefaler derfor at du er tidlig ute med å søke. Dersom du trenger veiledning, ta kontakt med landbrukskontoret. Søknadsfristen er 15. OKTOBER, men vi oppfordrer alle til å sette seg inn i søknaden og søke så tidlig som mulig etter 1.oktober.

SØKNADEN MÅ LEVERES ELEKTRONISK

Det er ikke lenger mulig å levere søknad på papirskjema. For å søke elektronisk, må du ha tilgang til å logge deg inn via Altinn.

Når du sender inn elektronisk søknad om produksjonstilskudd, må du oppgi enten en e-postadresse eller et mobiltelefonnummer. Dette er for at vi skal kunne varsle deg om at du har mottatt vedtak om tilskudd eller informasjon om nye søknadsomganger i din Altinn-innboks. Er det behov for hjelp til utfylling av elektronisk søknadsskjema, så ta kontakt med landbrukskontoret.

DU KAN ENDRE OPPLYSNINGENE I EN INNSENDT SØKNAD I 14 DAGER ETTER AT SØKNADSFRISTEN HAR GÅTT UT

Dersom du har levert søknaden innen fristen, har du mulighet til å endre opplysningene i søknaden i 14 dager etter at søknadsfristen har gått ut, uten å få trekk. For søknadsfristen 15. oktober, kan du endre søknadsopplysningene fram til 29. oktober.

Du finner mer informasjon om det nye søknadssystemet på:

<https://www.landbruksdirektoratet.no/no/produksjon-og-marked/produksjonstilskudd/nytt-system-for-soknad-om-produksjonstilskudd-fra-2017>

Ca. 5 % av alle søknadene blir for hver søknadsomgang trukket ut for stedlig kontroll. Denne kontrollen vil landbrukskontoret utføre etter at fristen på 14 dager til å endre søknadsopplysningene har gått ut. Det vil si først på november for denne søknadsomgangen. I og med at søknadsfristen nå legges såpass seint på høsten, kan det by på problemer å kontrollere om jordbruksarealer er i drift.

Landbrukskontoret vil derfor gjennomføre en mer generell kontroll av om jordbruksarealer blir høstet tilstrekkelig til å være berettiget areal- og kulturlandskapstilskudd. Dette vil foregå ved at vi sjekker større områder om gangen, og kartlegger eventuelle uhøstede/udrevne arealer. Dersom kontrollene våre avdekker at det søkes tilskudd på arealer som ikke er høstet/tilstrekkelig beitet vil dette kunne føre til avkorting i tilskuddet.

JORDPRØVER

Høsten er tida for å ta jordprøver for analyse! Vi har jordbor til gratis utlån, prøveesker og skjema – ta kontakt.

Jordanalyser skal ikke være eldre enn 8 år.

Alle foretak som søker produksjonstilskudd i jordbruket skal utarbeide årlig jordprøvebasert gjødslingsplan i forkant av vekstsesongen (jf. Forskrift om gjødslingsplanlegging § 3). Mangler dette medføres trekk i tilskudd (jf Forskrift om produksjonstilskudd og avløsertilskudd i jordbruket § 11). Er jordanalysene for gamle medførere også det trekk i produksjonstilskudd.

Landbrukskontorets personell kan ta jordprøver for deg (gebyrbelagt tilbud).

TILSKUDD TIL GENERELLE MILJØTILTAK – Regionalt miljøtilskudd

Søknadsfrist 1. oktober (20. oktober for beitelag)

Det er tid for å søke det årlige tilskuddet til generelle miljøtiltak for jordbruket i Hedmark - regionalt miljøtilskudd for 2017.

Eksempler på tiltak det kan søkes tilskudd til:

- * Drift av seterareal (skjøtsel av stølsvoller og seterlandskap)
- * Mjølkeproduksjon på setra
- * Miljøvennlig spredning av husdyrgjødsel
- * Utsatt jordarbeiding
- * Drift av beitelag (søknadsfrist 20. oktober)

Ved søknad levert etter fristen reduseres tilskuddet med kr 1.000,- pr virkedag.

Det er viktig at du som søker setter deg godt inn i veiledningshefte for ordningen med de grunnvilkår / vilkår som gjelder. Bakerst i veiledningshefte 2017 (side 13) finner du forskriftene til ordningen. ***Forskrifter og veiledningshefte må ses i sammenheng - de utfyller hverandre.***

På Fylkesmannen i Hedmark sin nettside finner du veiledningshefte med forskrifter, link til skjema for elektronisk søknad og mer informasjon om ordningen:

<https://www.fylkesmannen.no/Hedmark/Landbruk-og-mat/Miljotiltak/Generelle-miljotiltak-RMP/Tid-for-a-soke-om-tilskudd-til-miljotiltak2/>

Om noen ønsker hjelp til å søke, ta kontakt med landbrukskontoret.

Spesielt viktig for dere som har tenkt søke Tilskudd til miljøvennlig spredning av husdyrgjødsel:

Det kan gis tilskudd for **enten**

- Spredning om våren/vekstsesongen i åpen åker med rask nedmolding (nedmolding innen 2 timer)
ELLER
- Spredning om våren/vekstsesongen på eng (voksende kultur)

Det er ingen hensikt å søke begge ordninger. Det vil derfor være naturlig å søke om tilskudd for det tiltaket der en sprer på størst areal - under forutsetning av at forskrifter følges.

For å være berettiget tilskudd må all husdyrgjødsel foretaket disponerer lagres og brukes i henhold til *Forskrift om gjødselvarer m.v. av organisk opphav*.

For å stimulere til at mest mulig av husdyrgjødsel spres når næringsopptaket i plantene er størst, er det krav om at minst 75 % av all husdyrgjødsel som foretaket disponerer, spres om våren eller i vekstsesongen.

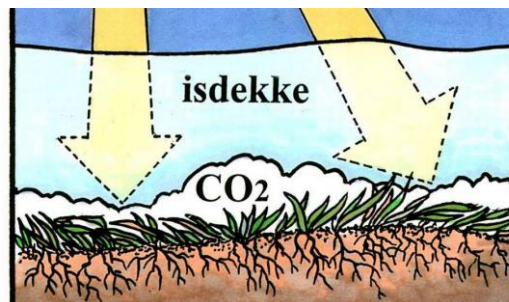
Ved spredning i åpen åker kan det ikke være spredd husdyrgjødsel på arealet etter siste høsting året før.

Ved spredning på eng må arealet høstes eller beites etter spredning samme år.

Sprededato, faktisk spredd mengde pr dekar og nedmoldingstidspunkt må kunne dokumenteres gjennom gjødslingsplan, KSL-notater eller lignende

AVLINGSSKADEERSTATNING

2017 ble dessverre et år der en del fikk dårlig grovforavling grunnet isbrann og annen overvintringsskade. Særlig gjelder dette flate arealer. For første gang på mange år kan det muligens være aktuelt med avlingsskadeerstatning for enkelte.

Jordbruksforetak med vesentlig avlingssvikt kan søke om erstatning. Avlingssvikten må ha en klimatisk årsak som det ikke er mulig å sikre seg mot, og isbrann og overvintringsskader som følge vil kun være innenfor. Det skal dokumenteres at det er forsøkt gjort tiltak for å begrense skaden.

Fristen for å søke om erstatning for avlingssvikt er 31. oktober det året skaden oppsto. Søk elektronisk via innlogging i Altinn. Bruk MinID eller BankID for å logge deg på. Eller du kan også levere søknad om erstatning på papir. Link til alt om avlingsskadeerstatning: <https://www.landbruksdirektoratet.no/no/erstatning/klimabetingende-skader/avlingssvikt>

Dersom du produserer grovfôr til egne husdyr blir erstatninga regna ut på grunnlag av foretaket sitt grovfôrareal multiplisert med normalavling per dekar. Det blir trukket i fra 30 % egenrisiko og deretter avlinga i skadeåret.

Normalavling er bestemt i forskriften. For Folldal og Nord Østerdal er normalavling satt til 390 Fem for fulldyrka eng, 310 Fem for overflatedyrka eng og 430 Fem for andre

grovforvekster. Også verdien som skal erstattes er bestemt i forskriften. For grovfor gjelder kr 2,30 pr kg for salgsproduksjon av grovfor og kr 3,70 pr Fem for grovfor i foretak med husdyr.

Dersom en forutsetter at en rundball inneholder 150 forenheter, vil det være på bruk der totalavling på det samla grovforarealet for alt grovforareal fra alle slåtter har gitt mindre enn en avling tilsvarende cirka 1,8 rundball pr dekar i snitt, at det vil gi mulighet for avlingsskadeerstatning.

Hvis du mener du er berettiget avlingsskadeerstatning – **ta snarest kontakt med landbrukskontoret** – slik at vi kan befare skaden og dokumentere at tiltak er gjort i drifta for å begrense skaden.

NATURSKADEFONDET

Den statlige naturskadeordningen (tidl. Statens naturskadefond) er endret fra 1.1.2017. Tidligere skulle naturskader meldes til lensmannen og man hadde lensmannsskjønn, der lensmannen leide inn en sakkyndig til å takser skaden. Nå er alt flytta til Landbruksdirektoratet.

Det er to hovedregler som avgjør om man kan få erstatning under den statlige ordningen;

- Skaden må direkte skyldes en naturulykke ved; Flom, storm, stormflo, skred, annen naturulykke.
- Skadeobjektet kan ikke forsikres gjennom vanlig forsikring.

Søknad om erstatning skal fra 2017 sendes direkte til Landbruksdirektoratet via/fra: www.naturskadeordningen.no Du logger deg på søknadsskjemaet med bank ID, Min Id eller lignende. Søknaden må sendes seinest 3 måneder etter at skaden har skjedd.

For å søke må du ha:

- Helst bilder av skaden.
- Tydelig beskrivelse av skaden.
- Kart over skadeområdet.
- Kostnadsoverslag fra entreprenør på utbedring.

NY VETERINÆR I FOLLDAL

Både Bjørnar Lyngstad Strøm og Arve Silkoset har dessverre sagt opp sine vaktavtaler i løpet av våren og sommeren, etter lang innsats i Folldal både med veterinærvakt og privat praksis. Veterinær Pauline Kjær bosatt i Stor Elvdal har nå inngått avtale om veterinærvakt med Alvdal og Folldal kommuner, i tillegg til de 4 øvrige veterinærene i Alvdal og Folldal som fortsatt står med vaktavtale. Pauline Kjær vil også delta i dagpraksisen i Folldal.

GJERDER OG GJERDEPLIKT

I Folldal så grenser svært mye dyrka mark mot utmark der det foregår beiting. Gjerder varer som kjent ikke evig. Gjerdeplikt mot utmark er hjemla i Lov om grannegjerde fra 1961. Der det foreligger beiterett i utmark og nytten av gjerdet samlet for alle parter er større enn kostnaden, vil eier av dyrka mark kunne ha en gjerdeplikt mot utmark.

Et godt gjerde er et fysisk stengsel men også et «psykologisk» stengsel. Et velfungerende «psykologisk» stengsel må være konsekvent og ikke åpent og lukket annenhver dag. Dersom grinder blir stående oppe etter slått, eller dersom hull i gjerdet ikke blir reparert, vil dyra huske muligheten for saftig beite på innsida. Resultatet blir beitedyr med økende motivasjon for å bryte seg gjennom gjerder og grinder. En storflokke med dyr på 6-700 kilo bryter seg tvers gjennom det meste, dersom dyra virkelig har fått motivasjon for det. Og sau som har erfart at et gjerde har noen smutthull, vil selvsagt huske sine positive erfaringer livet ut, og fortsette leting etter nye svake punkter i gjerdet. Som alle vet: Jo lengre en venter med å ordne gjerdet – jo verre vil det bli å få til et gjerde som fungerer.

Det er forståelig at gjerdeholdet kan være en stor utfordring for mange, men det er likevel ingen god løsning å la gjerdene forfalle. Vedlikehold og bygging av gjerder bør være et sentralt tema ved inngåelse av jordleieavtaler.

Fra og med 2009 er det ikke tillatt med nye gjerder med piggråd. I en overgangsperiode kan gamle gjerder med piggråd vedlikeholdes. Men det skal ikke bygges nye gjerder med piggråd og det er heller ikke tillatt å sette ny piggråd på gamle gjerder.

Det minnes også om at nedfalte eller defekte gjerder kan gi risiko for skade på dyr og mennesker. Det finnes gjerder som ikke lengre har noen funksjon og som ligger til nedfalls, og grunneier vil da være pliktig etter dyrevelferdsloven til å rydde opp. Er det farlig gjerde, og gjerdeholdet blir neglisjert, vil Mattilsynet kunne gripe inn. Mattilsynet vil også gi pålegg om å fjerne piggråd der ulovlig bruk blir avdekket i forbindelse med ordinært tilsyn. Bekymringsmelding om gjerder som er til fare for folk eller fe kan anonymt sendes Mattilsynet på skjema via nettsiden: http://www.mattilsynet.no/om_mattilsynet/varsle_oss/, eller en kan ringe Mattilsynet direkte.

KOMMUNALT TILSKUDD TIL NYDYR KING

Formannskapet har satt av inntil kr 500.000 fra kraftfondet til tilskudd til nydyrking. Satsen er kr 500 pr dekar. Det søkes via kommunen sin nettside. Pr nå er det innvilga 9 saker for totalt 207.000 kroner. Så fortsatt er det mye av midlene som gjenstår.

Retningslinjer for tildeling av tilskudd og søknadsskjema finner du på kommunen sin nettside under landbruk, dvs denne linken <http://www.folldal.kommune.no/16656.Tilskudd-til-nydyrking.html>

BYGDEUTVIKLINGSMIDLER TRADISJONELT LANDBRUK – FRISTER 2018

Kommunen har to frister for innsending av fullstendige saker til Innovasjon Norge: 1. februar og 1. september. Folldal kommune har ingen absolutt tidsfrist for henvendelse men henvendelser som kommer inn seint vil få lavere prioritet. Innovasjon Norge vil gjennomføre en befaringsrunde i Nord Østerdal i oktober eller eventuelt november og det vil være en fordel for søker å bli med på denne runden.

Det bes om at den som er aktuell for BU-finansiering tradisjonelt landbruk i 2018 tar kontakt med landbrukskontoret så fort som mulig. Investeringer i driftsbygninger er store avgjørelser som vil legge rammene for drifta på det enkelte bruk i mange år framover. Det er viktig med gode prosesser med fokus på både økonomi i prosjektet og tekniske byggeplaner. De siste dagene før 1. februar blir altfor seint for å få til en noenlunde fornuftig prosess.

Aktuelt for BU-finansiering tradisjonelt landbruk i Folldal er driftsbygninger og forlager innennfor mjølkeproduksjon på ku eller geit, kjøttproduksjon storfe og sau. Som kjent har det vært utfordringer med overproduksjon på sau siste par åra, som igjen har medført at byggesaker for sau med vesentlig utvidelse av produksjonen har fått lav prioritet hos Innovasjon Norge. Hvordan dette vil håndteres videre for 2018 er pr nå ikke avklart.

Det kan gis tilskudd inntil 20% av godkjent kostnad. For unge bønder under 35 år, som har tatt over garden siste 5 års perioden kan gis inntil 40% tilskudd på første million av kostnad. Maksimalt tilskudd er 1 million pr prosjekt. På grunn av mye søknader i Hedmark siste åra har ingen fått maksimalt tilskudd med 1 million, og prosentsatsen ble jevnt over lavere enn 20%. Hvordan dette vil slå ut i 2018 og framover vil vise seg. Innovasjon Norge har også rentelån.

DOBBEL SATS - TILSKUDD TIL DRENERING

Fra 1. juli er satsene for dreneringstilskudd doblet. Dette gjøres for å stimulere til økt dreneringsinnsats for å nå nasjonale mål om økt matproduksjon, samtidig som det er en viktig tilpasning til et endret klima med mer nedbør, heter det i et nyhetsbrev fra Fylkesmannen i Hedmark.

Satsene er altså økt til kr 2.000,- per dekar for systematisk grøfting, profilering og omgraving av myr og til kr 30,- per løpemeter begrenset oppad til kr 2.000,- per dekar for usystematisk grøfting.

De nye satsene er gjort gjeldende fra 1. juli 2017. For å få raskest mulig effekt av satsøkningen har Landbruksdirektoratet vedtatt følgende overgangsordning:

1. For søknader som kommunen har mottatt, men ikke behandlet innvilger kommunen tilskudd etter nye satser på innsendt søknad.

2. For søknader som er innvilget, arbeidet ikke påbegynt og innvilgningen er innenfor gitt arbeidsfrist, kan søkeren trekke innvilget søknad og søke på nytt. De som søker på nytt må bruke søknadsskjemaet "LDIR-443 Søknad om tilskudd til drenering" med nye satser. Fra 2016 ble det også stilt krav om at søknaden inneholder kostnadsoverslag. Vi anbefaler at søkeren benytter skjemaene "LDIR-444 Plan for drenering" og "LDIR-445 Miljøvurdering av drenering" for å få med nødvendige opplysninger. Det stilles nå krav om at søkeren sender inn detaljert kart som viser faktisk plassering av grøfter og andre dreneringstiltak før utbetaling av tilskuddet.

Oppdatert forskrift og oppdaterte søknadsskjemaer finnes i linkene.

VEGETASJONSKARTLEGGING AV BEITEOMRÅDER - STATUS

I august / september 2017 har NIBIO (Norsk institutt for bioøkonomi) v/ Yngve Rekdal m.fl gjennomført vegetasjonsskartlegging av 2 beiteområder i Folldal. I uke 33/34 ble det gjennomført feltarbeid i Einunndalen innenfor beiteområde til Marsjødrifta beitelag, et område som tilhører det næringsrike «Trondheimsfeltet». Tilbakemelding her er at Rekdal var positivt overrasket over beitekvaliteten i Marsjødrifta, «veldig bra» og «bedre enn forventet» ble nevnt.

I september er det deler av beiteområde til Elgevasslien beitelag i Rondane som kartlegges, et område som er mer næringsfattig. Så langt har vi ikke fått noen tilbakemelding etter denne.

I løpet av vinteren vil NIBIO utarbeide vegetasjonsskart / beitekart samt rapport med resultater av kartleggingen.

Dette vil bli presentert i et åpent møte utpå vårrparten 2018.

Det vises for øvrig til tidligere informasjon gitt i bl.a «Over Skigard'n» oktober 2016 og april 2017.

SMIL – midler TIL MINDRE HYDROTEKNISKE TILTAK

Siste søknadsfrist i år er 15. oktober!

Formålet med SMIL-midlene (tilskudd til spesielle miljøtiltak i jordbruket) er å fremme natur- og kulturminneverdiene i jordbrukets kulturlandskap og redusere forurensningen fra jordbruket – *utover det som kan forventes gjennom vanlig jordbruksdrift.*

Vi har fortsatt litt SMIL-midler igjen til mindre hydrotekniske tiltak (åpne avskjæringsgrøfter og åpne kanaler) der tilskuddet ikke overstiger kr 5.000,-. Slike tiltak er i våre lokale tiltaksstrategier for SMIL gjort til en refusjonsordning. Det kan altså søkes etterskuddsvis – etter at tiltaket er gjennomført. SMIL er et miljøtilskudd, og det stilles strenge miljøkrav jf *Forskrift om tilskudd til spesielle miljøtiltak i jordbruket* § 3, tredje ledd. Alle miljøverdier, samt arealer der det er risiko for tap av jord og næringsstoffer skal kartfestes og beskrives,

gjødslingsplan og plantevernjournal skal være på plass. All denne dokumentasjonen skal vedlegges søknaden.

SMIL-MIDLER 2018

Hvert år krever Fylkesmannen i Hedmark at kommunene utarbeider aktivitetsbudsjett for SMIL-midlene for kommende år. Dette bruker Fylkesmannen som grunnlag for SMIL-tildelinger til den enkelte kommune. For å få et best mulig grunnlag for å sette opp budsjett for 2018, ber vi om at dere som tror dere vil søke om SMIL-midler i 2018 melder inn ca kostnad til oss **senest 27. oktober 2017**. Dette er spesielt viktig med større prosjekter hvor totalkostnad overstiger kr. 150.000,-. Send gjerne en epost med en kort melding om type tiltak og grovt overslag for totalkostnad.

For mer informasjon om SMIL-ordningen vises det til våre nettsider:

<http://www.folldal.kommune.no/file=15067> «Tiltaksstrategier 2014 – 2017» vil også gjelde for 2018 og 2019.

KULTURMINNEFONDET – søknadsfrist 1. november

Tilskuddsordningen er et lavterskeltilbud til private eiere av verneverdige kulturminner, f.eks kan det søkes om penger til restaurering av verneverdige bygninger i landbruket. Det er mulig å få midler til samme prosjekt fra både kulturminnefondet og SMIL, er en heldig kan et prosjekt fullfinansieres med tilskudd. Det må søkes i forkant, påbegynte og slutførte prosjekter prioriteres ikke. For mer informasjon om Kulturminnefondet, søknadsskjema (elektronisk søknad) m.m se: www.kulturminnefondet.no

BYGDEUTVIKLINGSMIDLER NYE NÆRINGER/BYGDENÆRINGER

For å være BU berettiget må du ha tilknytning til en gard som søker produksjonstilskudd. Det er ingen søknadsfrist, det kan søkes hele året.

Satsingsområder for bygdenæringer i Hedmark som er prioritert for støtte er:

- Landbruksbasert reiseliv og opplevelser
- Lokal mat
- Inn på tunet
- Bioenergi
- Bruk av tre

Gode tiltak kan støttes gjennom:

- Etablerstipend
- Bedriftsutvikling for videreutvikling av tiltak som er i gang
- Tilskudd til investeringer.

GRUNDERKVELD ONSDAG 4. OKTOBER

Virkelig lyst til å starte for deg selv?
nettopp for deg avholdes det en

Etablererkveld

Onsdag den 4. oktober kl 19.30

Grimsbu Turistsenter

- Erfaring 2 gründere
- Info fra Innovasjon Norge
- Info fra Sparebanken Østlandet
- Presentasjon Høstens etablererkurs

Ikke nøl og møt opp !

Arrangement i regi av
Folldal Kommune, Folldal Vekst AS og Fjellregionen.no

og meld deg på etablerkurs..

Poenget med etablerkveldene er å markedsføre etablerkurs.

Ønsker du å starte bedrift? Har du drevet en stund og trenger påfyll? Har du en ide du gjerne skulle testet ut? Skal du overta gard? Trenger du et nettverk og noen å diskutere med?

Da er kanskje etablerkurs noe for deg.

Neste etablerkurs i Nord Østerdal: Onsdager på Tynset/Os 17.30 – 21.00.

Fra 18. oktober til 29. november.

Påmelding kurs:
<http://etablere.abutvikling.no/nokurs>

Eller ta kontakt med Bjørn Gussgard eller Klaas Van Ommeren.

LANDBRUKSPERSONELL I FOLLDAL KOMMUNE

Gjør gjerne forhåndsavtale i servicekontoret, så er dere sikre på å treffe oss.

-Bjørn Gussgard, jordbrukssjef, 80% stilling, vanligvis ikke tilstede fredager,
bjorn.gussgard@folldal.kommune.no

-Anita Tellebon, fagkonsulent landbruk, 60% med landbruksarbeid, vanligvis ikke tilstede onsdager, anita.tellebon@folldal.kommune.no

-Synnøve Steien Bakken, fagkonsulent landbruk, cirka 40% med landbruksarbeid.
synnove.s.bakken@folldal.kommune.no

-Anders Jensen, skogfaglig kompetanse som leies av Fellesforvaltningen Alvdal/Tynset, vanligvis kontordag i Folldal annenhver tirsdag (partallsuker).
anders.jensen@alvdal.kommune.no. For øvrig er det bare å kontakte Anders på kontoret på Storsteigen telefon 62 48 91 33 / 95842247.